

VÄSTERHANINGE CENTRUM

Intervjuer

Yaël Bratel

White arkitekter

Haninge kommun & SBB 2017

white

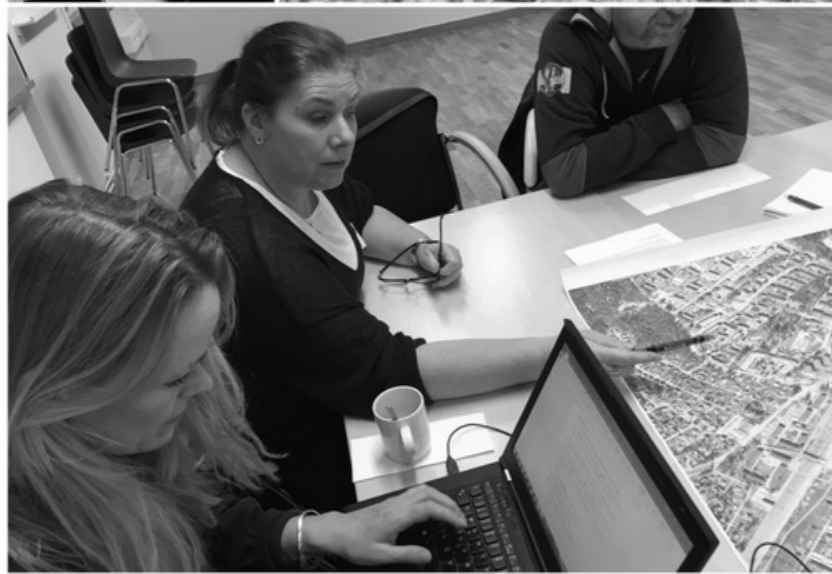
GENSKJUTSINTERVJUER

**Södermalm
Farsta
Vega
Handen
Västerhaninge
Tungelsta
Nynäshamn**

**86 intervjuade
10-76 år
49 kvinnor
37 män**

**34 boende i hyresrätt
12 boende i bostadsrätt
39 boende i villa/radhus**

FOKUSGRUPPER

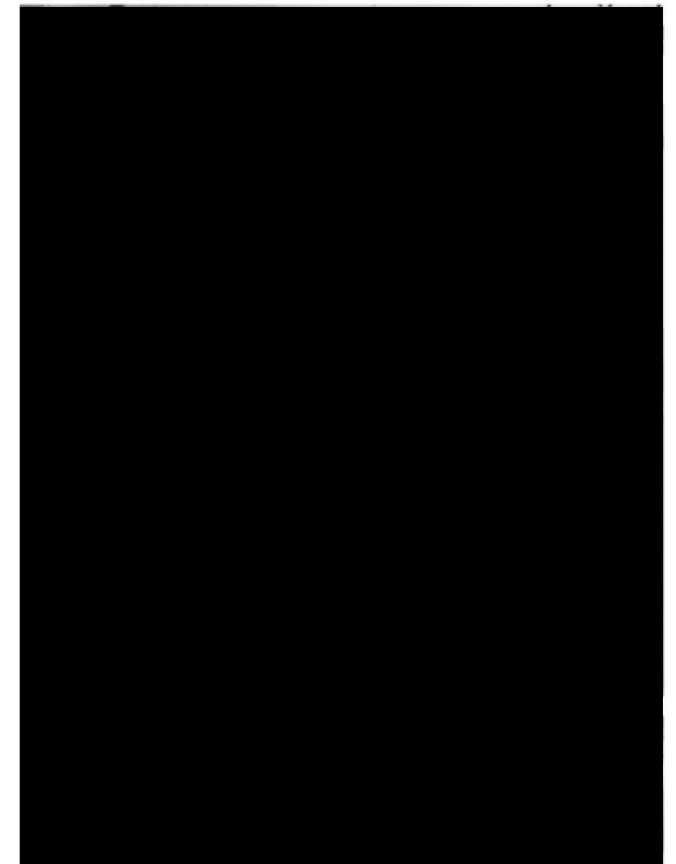

Boende

- Hyresrätter
- Villa/BRF

Unga Föreningsliv Näringsliv

26 intervjuade
15-80 år
14 kvinnor
12 män

white

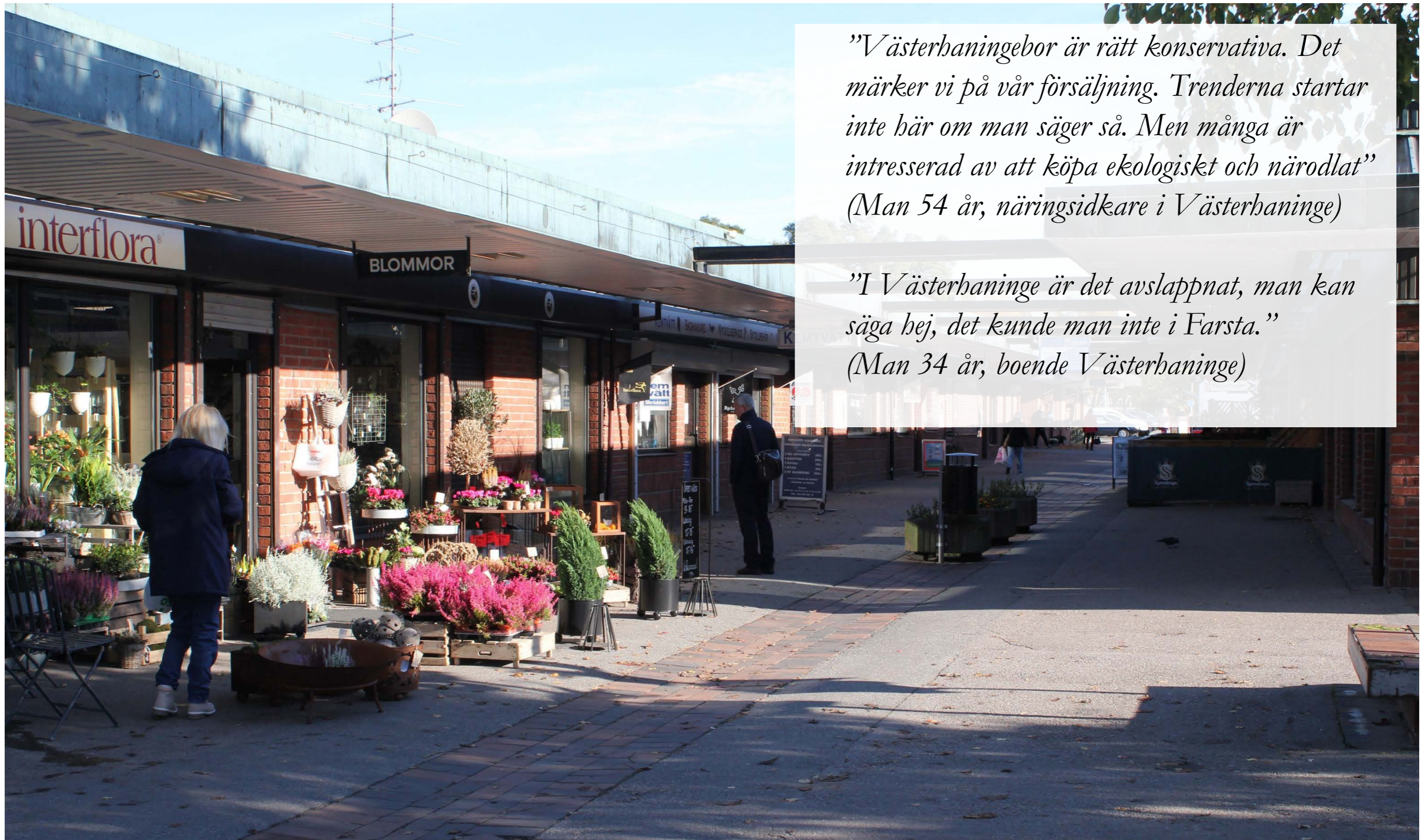
IDENTITET - BESÖKARE

"När jag tänker på Västerhaninge tänker jag att det är fult, lantligt och fullt med bönder." (Kvinna 18 år, Jordbro)

"Västerhaninge för mig är havsnära, fint och mysigt." (Kvinna 44 år, Tungelsta)

IDENTITET - BOENDE

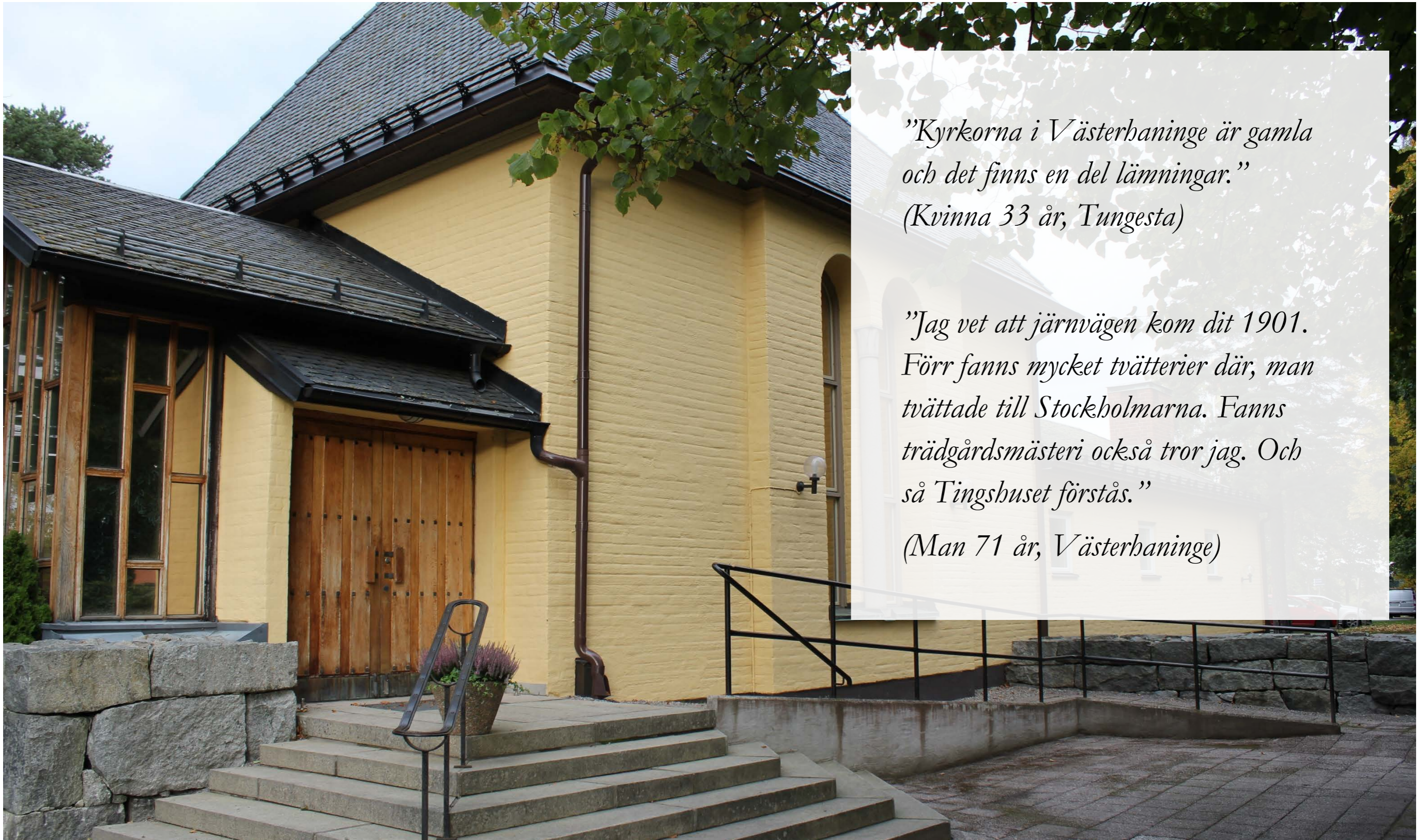
*”Västerhaningebor är rätt konservativa. Det märker vi på vår försäljning. Trenderna startar inte här om man säger så. Men många är intresserad av att köpa ekologiskt och närodlat”
(Man 54 år, näringsidkare i Västerhaninge)*

*”I Västerhaninge är det avslappnat, man kan säga hej, det kunde man inte i Farsta.”
(Man 34 år, boende Västerhaninge)*

IDENTITET - BOENDE

- Boende uppskattar Västerhaninge för dess **småskalighet** då det är tillräckligt litet för att känna igen många av sina grannar. Man beskriver orten som **gemytligt, lantligt och tillåtande**.
- Västerhaningebor ser **havet och skärgården** som en stark identitetsmarkör.
- Närhet till golf och hästsport finns men kunde kommuniceras mer som lokala styrkor.
- Det är framförallt försäljning av **narkotika** samt **otrygghet kopplat till stationsområdet** (kvällstid) som utgör den tydligaste motpolen till småstadsidyllen som parallellt är den rådande bilden av stadsdelen.

IDENTITET - HISTORIA

*”Kyrkorna i Västerhaninge är gamla och det finns en del lämningar.”
(Kvinna 33 år, Tungesta)*

*”Jag vet att järnvägen kom dit 1901. Förr fanns mycket tvätterier där, man tvättade till Stockholmarna. Fanns trädgårdsmästeri också tror jag. Och så Tingshuset förstås.”
(Man 71 år, Västerhaninge)*

IDENTITET - HISTORIA

Utanför Västerhaninge är de få som känner till något om Västerhaninges historia.

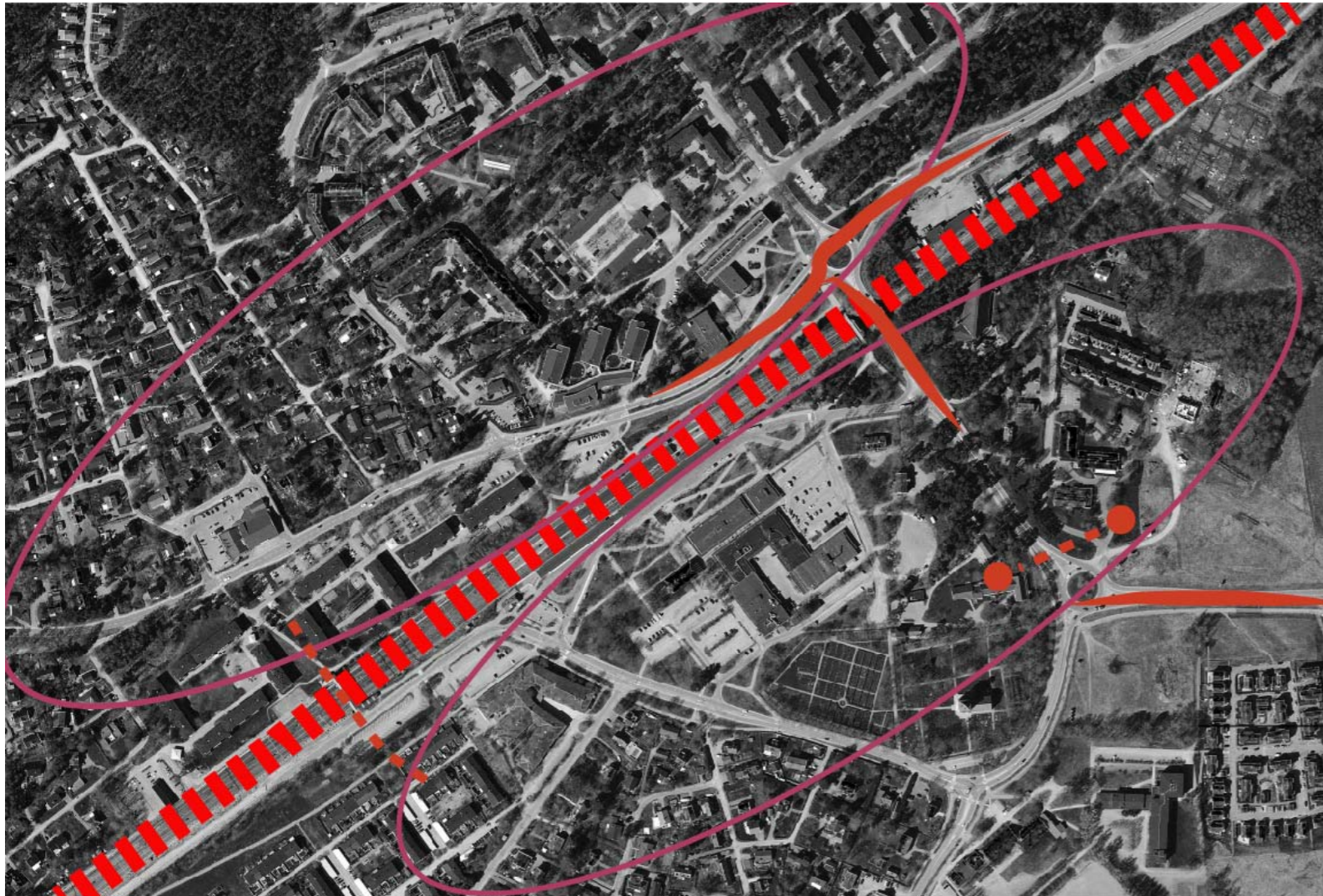
Boende har en splittrad koppling till det historiska Västerhaninge. Många känner till de äldre byggnaderna men få har en nära relation till dess uttryck eller funktion.

SAMMANHÅLLEN STAD

*”Det första man får lära sig när man flyttar till Västerhaninge är att det finns en ’fulsida’ [svarta kärret] och en ’finsida’. [...] Det största problemet är järnvägen som delar hela Västerhaninge i två delar.”
(Kvinna 39 år, föreningsaktiv Västerhaninge)*

”Man borde kunna cykla ned till Årsta havsbad, det tar ju bara en kvart. Men det finns inga cykelbanor. Man kan bara cykla längs stora vägen. Det är inte säkert.” (Man 34 år, boende Västerhaninge)

SAMMANHÅLLEN STAD

Det finns en väldigt tydlig fysisk och mental uppdelning i Västerhaninge. **"Finsidan"** och **"fulsidan"** är begrepp som de flesta kan relatera till.

Med **järnvägen som barriär och den typologiska skillnaden** är föreställningen djupt rotad i människors bild av Västerhaninge.

Dåliga kopplingar för gående och cyklister gör att det är svårt att ta sig bortom de centrala delarna av Västerhaninge utan bil, buss eller tåg.

Andra upplevda barriärer är trafikstockningar vid infarterna till Västerhaninge samt svårt att korsa järnväg/väg på utpekade platser.

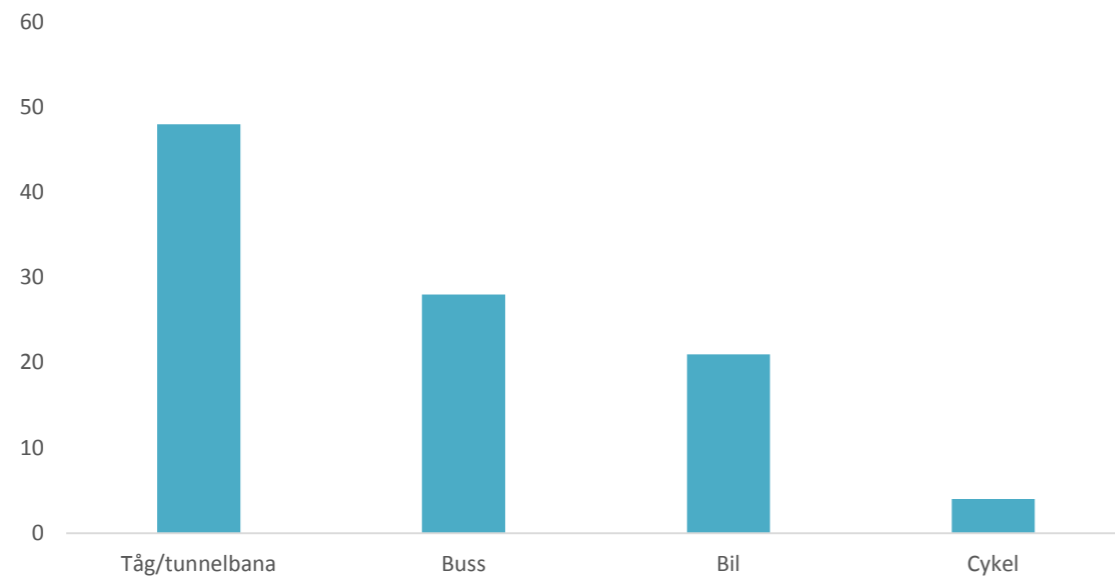
TRANSPORT

"Vi måste bli av med alla Tungelstabor. Jag har inte flyttat till Västerhaninge för att köa hem." (Kvinna 39 år, föreningsaktiv Västerhaninge)

"Bilism, bilism, bilism! Man får gå på små strängar här och där men annars är det bilar överallt nu för tiden." (Man 67 år, yrkesverksam Västerhaninge)

TRANSPORT

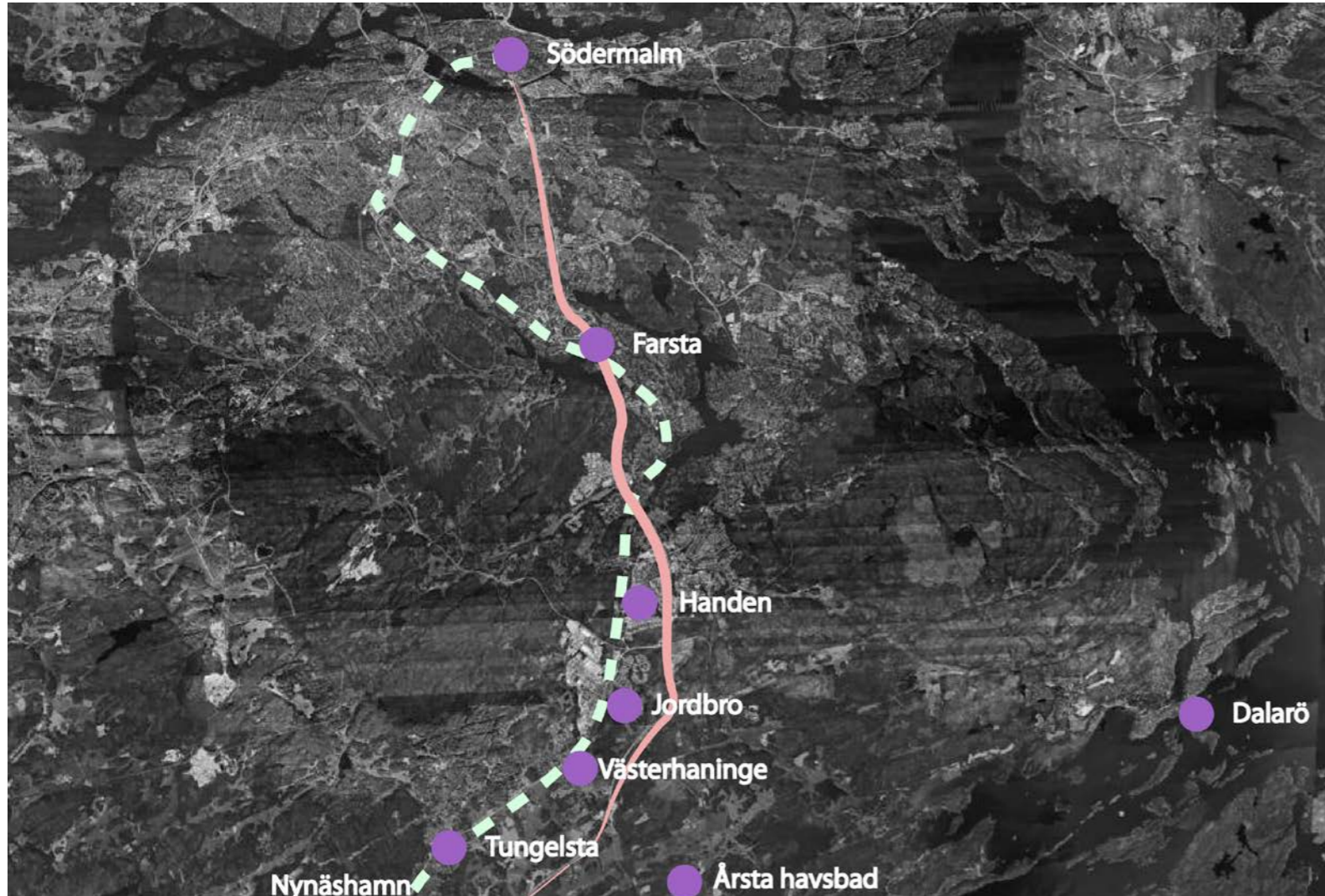
Hur förflyttar du dig vanligen?

Resultat: Genskjutsintervjuer

- **Många längs pendeltågslinjen utnyttjar den som resurs.**
- **Boende i Vega och Nynäshamn är mest benägna att ta bilen.**
- **Kopplingarna till Tungelsta upplevs som en barriär som i rusningstrafik orsakar stora problem.**
- **Parkeringarna anses vara välutnyttjade.**

SAMMANHÅLLEN STAD

Västerhaninge är ett stationssamhälle tydligt knutet till järnvägen där man ser sig som 'söderortsbor'. Västerhaningebor identifierar sig mer med Trosa och Nynäshamn än Södermalm eller Farsta.

Västerhaningeborna ser havet som en stor resurs. Trots svaga fysiska kopplingar finns ett starkt mentalt band till skärgården.

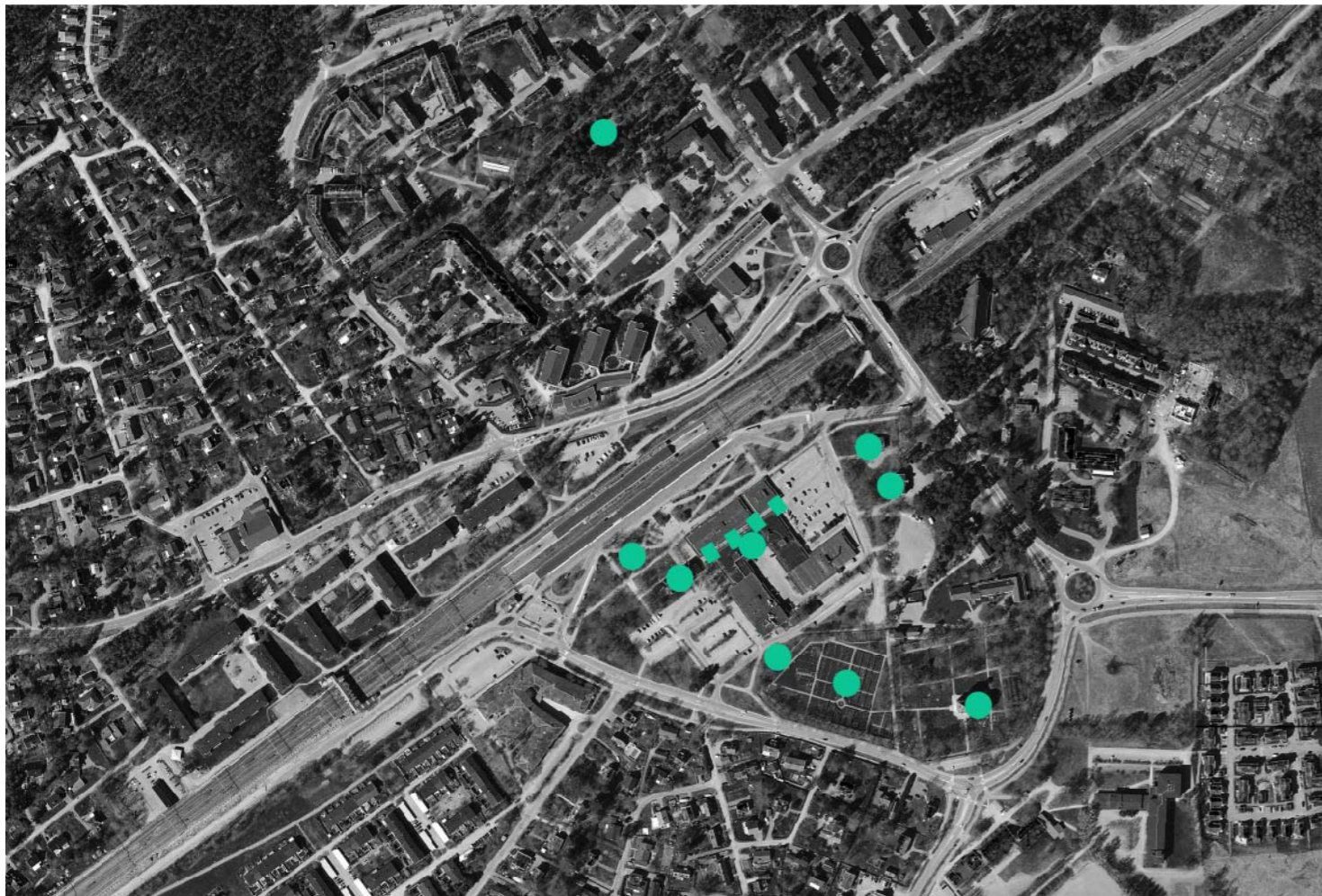
SAMSPEL

*"Jag skulle vilja ha en trevlig restaurang i centrum. Det sitter alltid folk och ölar på de som finns i idag, oavsett vilken tid på dygnet. Man går inte gärna och sätter sig där."
(Kvinna 65 år, boende Västerhaninge)*

*"Vad det finns att göra i Västerhaninge? Inget! Eller så här, på helger festar vi. Då åker vi från Västerhaninge, vart beror på var vi hittar fester."
(Tjej 17 år, boende Västerhaninge)*

SAMSPEL

De flesta är överens om att det finns för **få fungerande mötesplatser** i Västerhaninge. Åbygården finns för den yngsta målgruppen (10-12 år). Även äldre är välkomna men få ser det som ett lockande alternativ efter mellanstadiet.

De mest använda mötesplatser är parken vid Ringvägen, centrum, biblioteket och Åbygården. Det finns även föreningsverksamhet som PRO och Hemslöjden som är uppskattade.

Centrum har lokaler för umgänge men de täcker inte Västerhaniangebörnas behov.

Det som saknas tycker man är en restaurang, gärna en lite finare sådan.

VARDA GSLIV

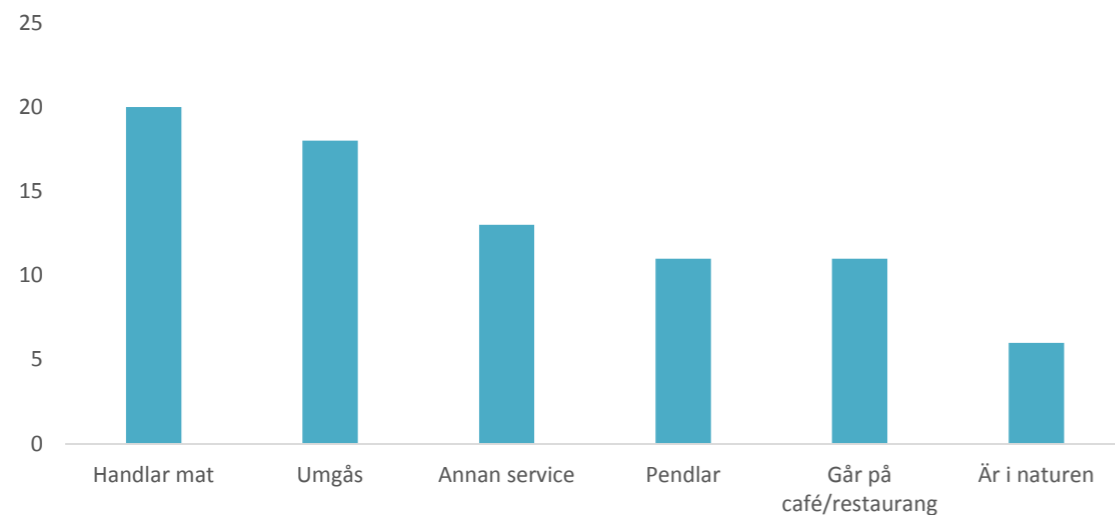

”Jag minns när det fanns många småaffärer i Västerhaninge centrum. Det var ett litet trivsamt lokalt centrum med fiskaffär, fotobutik, radiobutik, klädaffär, järnaffär. Idag finns inte mycket kvar av det.” (Kvinna 66 år, näringsidkare Västerhaninge)

”Jag älskar att vara i centrum. Jag går där varje dag och tittar i affärerna. Den bästa är presentbutiken, där kan man köpa godis och roliga små saker.” (Tjej 10 år, boende Västerhaninge)

VARDAGLIV

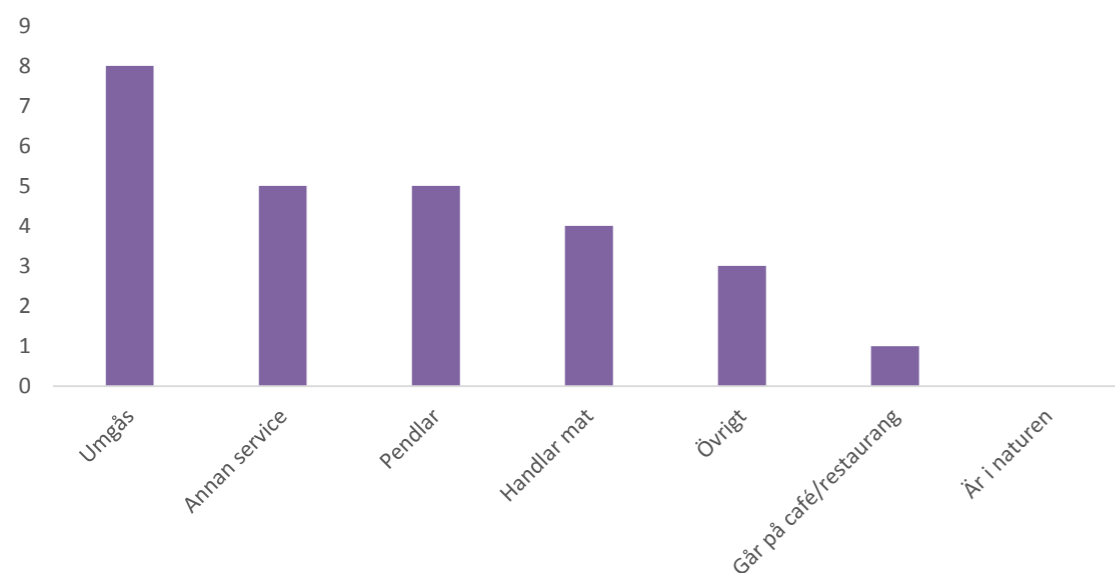
Haninge: Vad man gör i Västerhaninge

Boende i Västerhaninge tycker att centrum är en av stadsdelens stora potential. De värderar att det är ett **utomhuscentrum** och att det finns butiker som inte är stora kedjor.

En stor brist är dock ensidigt utbud och avsaknad av mötesplatser. De senaste åren har centrum sjangserat.

Stockholm & Nynäshamn: Vad man gör i Västerhaninge

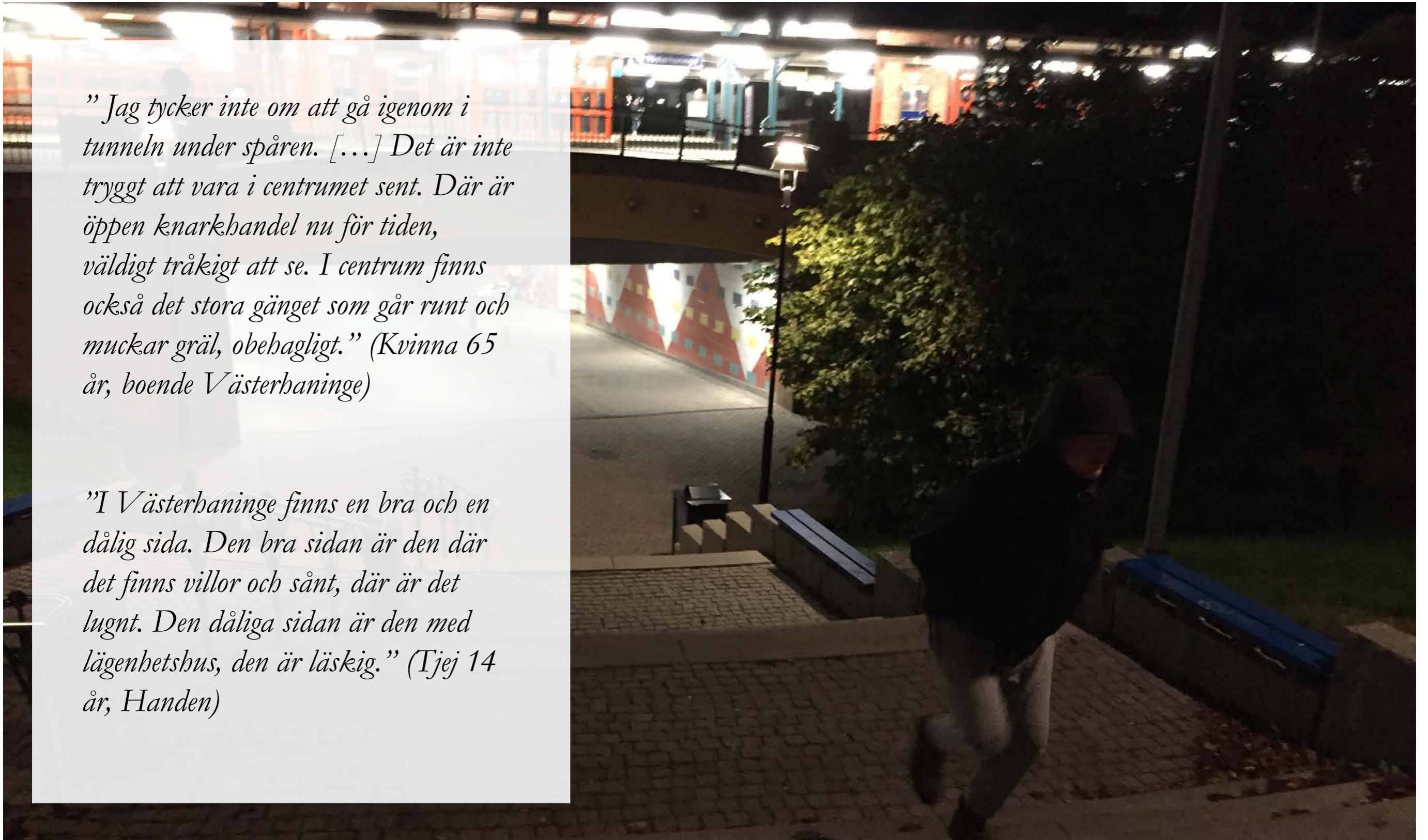

Förbipasserande besöker Västerhaninge centrum främst för att **träffa vänner och bekanta**. Få finner övriga anledningar att stanna till i Västerhaninge.

TRYGGHET

”Jag tycker inte om att gå igenom i tunneln under spåren. [...] Det är inte tryggt att vara i centrumet sent. Där är öppen knarkhandel nu för tiden, väldigt tråkigt att se. I centrum finns också det stora gänget som går runt och muckar gräl, obehagligt.” (Kvinna 65 år, boende Västerhaninge)

”I Västerhaninge finns en bra och en dålig sida. Den bra sidan är den där det finns villor och sånt, där är det lugnt. Den dåliga sidan är den med lägenhetshus, den är läskig.” (Tjej 14 år, Handen)

TRYGGHET

En del Västerahningebor känner sig alltid trygga och tycker att det är en fördel att Västerhaninge är litet och gemytligt.

Andra känner sig otrygga, speciellt i centrum kvällstid. Tunneln under spåren pekas ut som en otrygg plats av de flesta.

Den växande droghandeln i centrum upprör och oroar också många Västerhaningebor.

Andra utpekade platser som upplevs som otrygga är kring Din mat på Ringvägen.

O TRYGGHET

UNGA I VÄSTERHANINGE

*”Jag skulle aldrig flyttat till Västerhaninge om jag hade en familj. Det finns inte så mycket att göra här. Trosa är mysigt, dit skulle jag flytta.”
(Kille 17 år, boende Västerhaninge)*

Abygårde

”Förr hängde man kanske på Abygården men nu är det bara småbarn här. Vi hänger hemma, passar katten, pluggar, äter chips och kollar på Paradise hotel.” (Tjej 17 år, boende Västerhaninge)

white

UNGA I VÄSTERHANINGE

Västerhaninge har inte mycket att erbjuda för unga. Trots att Abygården finns täcker den långtifrån allas behov.

Abygården används främst av barn (10-12 år) och mestadels killar.

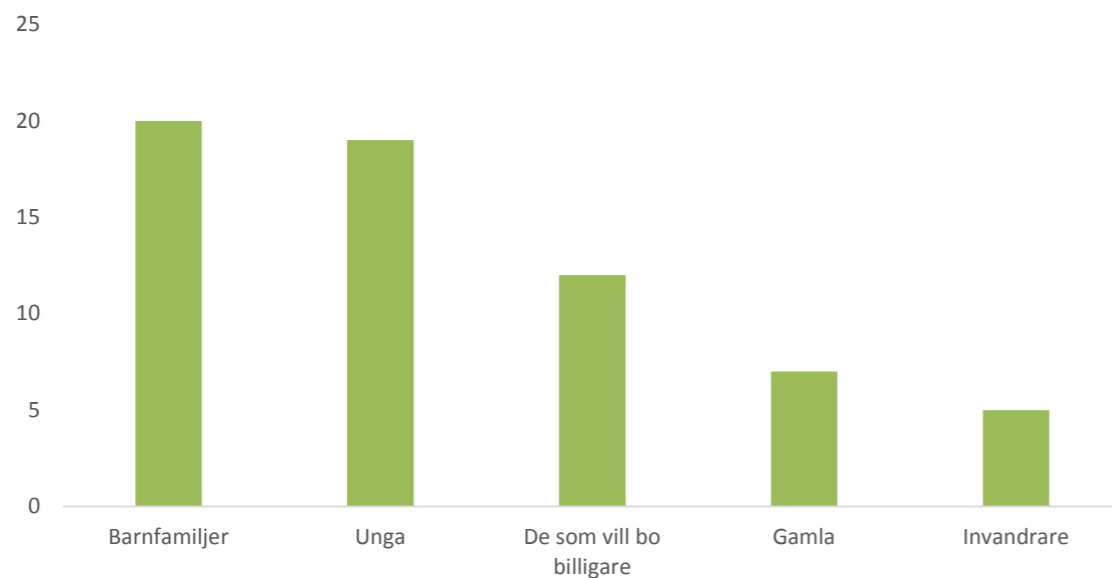
Det finns inga lockande mötesplatser för unga. Varken i centrum eller någon annanstans.

De som idrottar organiserat har möjlighet att utöva sitt intresse i stadsdelen men för övriga finns inte mycket.

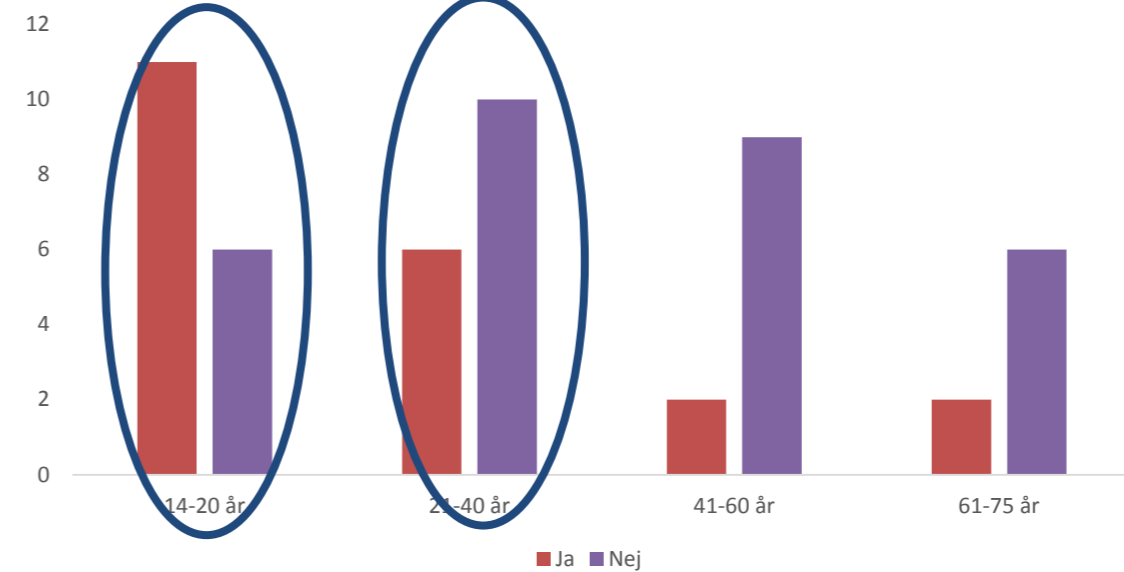
Biblioteket och kulturskolan upplevs inte fylla de behov som beskrivs.

ATT FLYTTA TILL VÄSTERHANINGE

Vilka tror du kommer att flytta till Västerhaninge?

Skulle du kunna tänka dig att flytta till Västerhaninge?

7 VIKTIGA SLUTSATSER

- Västerhaninge är ett växande **stationssamhälle** med **småstadskvaliteter**.
- **Jordbruk, natur, småskalighet och skärgården** är tre nyckelord för platsens identitet.
- Ortens största styrka är småskaligheten och därav den **gemytliga stämningen**. Man säger hej och känner igen sina grannar vilket boende uppskattar och värnar om.
- **Friluftsliv** så som segling, hästsport eller golf är styrkor som är underkommunicerade i dagens Västerhaninge.
- En utveckling av Västerhaninge centrum välkomnas av boende och kan bli en motor i den framtida stadsdelen. **De mötesplatser** som sakas i dagens Västerhaninge kan med fördel placeras centralt i Västerhaninge.
- **Ökad trygghet** i centrum är en förutsättning för framtiden Västerhaninge.
- De grupper som trivs bäst i Västerhaninge idag är barnfamiljer och äldre. För övriga exempelvis unga och medelålders har orten lite att erbjuda.

TACK!

white